

момчета, свършили земедѣлски училища, които сега разработватъ бащинтѣ си имоти — уредиха добри стопанства.

— А партизанствува ли?

— И безъ това не може...

— А бе то, — намѣси се каруцарътъ — какво да ти кажемъ, госпожо, тоя партизанътъ ни изеде главитѣ. Стигнахме до просешка тояга. Ето, азъ съмъ единъ, дека е речено, единъ отъ имотнитѣ въ наше село, а пъкъ едва можемъ да се изхранимъ съ децата. Тая година не съмъ продалъ царевицата си. Не давать цена. Вмѣсто да я подаврамъ на хората, давамъ я на добитъка си. Всички ни лъжатъ. Обещаватъ ни какво ли не предъ изборитѣ — звездитѣ, дека е речено, отъ небето свалятъ, докато си изплетатъ кошницата, а после съвсемъ забравятъ сиромашкия народъ. Ние гладуваме, а тѣ дворци си градятъ...

— Представления и забави уреждате ли? — прекъснахъ недоволния отъ партизантѣ каруцаръ.

— Всѣка година по традиция уреждаме по две-три забави и по едно представление. Тая година представихме „Хжшове“ отъ Ив. Вазовъ.

— А носията ви каква е?

— Нѣма вече да видите много селската носия. Почти всички по-млади я замѣниха съ гражданска дрехи — носятъ открыти обувки, галоши, ботушки, палта...

— Това не е много похвално — възразихъ. — Нашитѣ национални носии трѣбва да се запазятъ. Тѣ сѫ красиви и не бива да се изхврълятъ.

— За жалостъ, — обади се учителката — младитѣ сякашъ се срамуватъ вече отъ сукманитѣ.

— Азъ мисля, че една отъ важнитѣ задачи на учителитѣ е да култивиратъ любовъта къмъ народното, къмъ обичаитѣ, традициитѣ. Народъ, който обича и цени своето, само той има право на сѫществуване...

— И ние се стараемъ да правимъ това. На всички забави се обличаме въ народни носии.

Съ такива разговори неусѣтно пристигнахме въ селото.

Права улица, която води на площада, срѣдъ пазаря. Голѣми дворища съ бѣли варосани огради. Тихо и пусто по тоя часъ. Дори стражата на селото — голѣмитѣ псета не се разлаяха. Само любопитното око на нѣкоя жена, старица или дете надникне презъ портата при шума на каруцата.

Отведоха ме въ кѫщата на кмета, дето ми бѣще отредено да гостувамъ. Посрещна ме цѣлото домочадие на кмета.

Само за нѣколко минути се разнесе новината за моето пристигане. И една следъ друга идѣха любопитнитѣ селянки да видятъ и честитятъ гостенката на кметицата. Тѣ ме разглеждаха съ интересъ и искаха да знаятъ по коя причина съмъ дошла въ селото имъ.

Азъ бѣзо се спреятелихъ съ тѣхъ, разпитвахъ ги за едно за друго и тѣ ми отговаряха охотно, съ една свойствена тѣмъ искреностъ, простота и наивностъ.

Почти всички бѣха облѣчени въ рокли, ушили отъ прости платове, които отъ времето и слѣнцето бѣха променили цвѣта си.

— Такава ли е вашата селска носия? — попитахъ една млада, напета девойка.

— Не, нашата е друга.

— А защо не я носите?